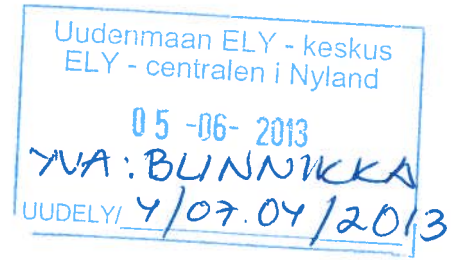

NORDSTREAM LAAJENNUSHANKE 07.04.2013

Mielipide

Kohdat 2.3.1 ja 2.11 Kiviaineksen kasaaminen ja Maalla tapahtuvat liitännäistoiminnot:

Laaditussa ympäristövaikutusten arvioinnissa on ohitettu täysin edellisen putken rakennushankkeen ympäristöhaitat. Kotkan Heinsuon alueen louhintatöissä esille nousseet rakennusvauriot ovat mittavat ja moninaiset..

On vain automaattisesti todettu että Kotkan alueelta on riittävät kiviainesvarat.

Luvat louhintoihin on antanut Kotkan ympäristölautakunta. Ympäristölautakunnassa ei ole minkäänlaista ymmärrystä nykyaikaisen avolouhinnan haittoihin laajoilla alueilla. Lautakunta myönsi Rudus Oy:lle ja Palin Granit Oy:lle louhintaluvat samansisältöisinä, kun "ei valitusten pelossa muuta voi". Kuten nimeltä mainitseman lupien valmistelija allekirjoittaneelle totesi.

Lisäksi molemmat louhinta-alueet toimivat lainvastaisesti teollisuusalueiksi asemakaavoitetuilla alueilla. Kuitenkin pitää olla maanottoalueiden asemakaavan käsittely kyseessä.

Lupien seurauksena on nyt useilla jopa 1,5 km:n päässä Rudus Oy:n louhinta-alueesta todettu rakennusvaurioita. Louhintatöitä säätelevien lakien mukaan urakoitsija vastaa vaurioiden korjaamisesta. Käytännössä näin ei ole, vaan seurauksena on pitkä oikeusprosessi vahingon kärsineen ja aiheuttajan välillä..

Kaikki varmaan ymmärtävät kuinka tässä käy, Rudus Oy:n lakimiesarmeija tässä voiton vie.

Mikäli louhintatyöt Nodstream II:n osalta menevät kuten aiemmin, haittaa jatkossa kahden toimijan operoiminen samalla alueella, vahingon kärsinyt ei mitenkään voi tietää kumman louhijan toimintojen seurausta vahingot ovat kun hän tulee työpäivän jälkeen kotiin ja havaitsee (jos heti havaitsee) vauriot.

Kuitenkin Suomen Perustuslaissa on (oli) vahva yksiselitteinen omaisuuden suoja. Se on lähes samansisältöisenä kirjattu EU:n peruskirjaan.

RATKAISU:

Kaakkois-Suomen alueella on miljoonien tonnien sivukivivarastot louhinta-alueiden läheisyydessä. Sivukivi on muuten luokiteltu jätteeksi. Sivukiveä on mm. Ylämaan spektroliittialueella yksistään on jo kauemmaksikin havaittava sivukivi kasa. Yksin Kaakkois-Suomessa on arvioitu olevan n 10 milj. kuutiometrin sivukivivaranto, ja uutta syntyy n. 400.000 kuutiometriä vuodessa. Nämä luvut selviää Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen GTK:lla ja WSP-Finland Oy:llä teettämästä tutkimuksesta. Tutkimuksesta selviää tarkemmin sivukiven soveltuvuus nyt kyseessä olevaan hankkeeseen. Luonnontilaisesta kalliosta louhittava kiviaines on syytä käyttää vaativimmissa rakennushankkeissa. Rakennuskiven saatavuus tulee vaikeutumaan jatkossa.

ELI SIVUKIVIVARASTOJA PURETAAN TYÄLLÄISESSÄ TÄYTTÖTYÖSSÄ, JOSSA MATERIAALIN LUJUDELLE EI OLE NIIN SUURIA VAATIMUKSIA KUIN MUUSSA RAKENTAMISESSA.

Louhintaluvat (maankäyttöluvat) on jatkossa syytä siirtää Ympäristökeskusten myönnettäviksi, paikallisilla viranomaisilla ja poliitikoilla saattaa olla erityisesti pienillä paikkakunnilla liikaa sidonnaisuuksia louhinta-urakoitsijoihin. Kuten jo Helsingin Sanomat tällä viikolla otsikoi.

On valitettavaa ettei täysin asiapitoinen ja perusteltu kritiikki louhintatapojen ja määrien rajoittamiseen mene läpi lautakunnassa. Eikä myöskään jatkossa hallinto-oikeudessa.

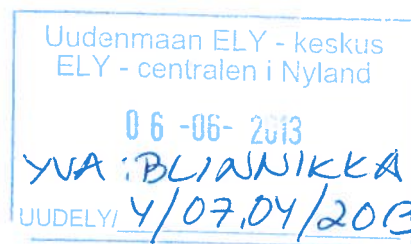
Ongelmia on jatkossa odotettavissa erityisesti alueen (esim. Kaukola-Pihkoo) uudemmissa omakotitaloissa yleisten varaavien takkojen hormien vaurioiden osalta. Kuka vastaa mahdollisten tulipalojen uhreille ja taloudellisten vahinkojen kärsijöille.

Lisäksi Ympäristökeskuksilla saattaa olla parempi tietämys ja tiedonhalu esim. Raimo Vuolion "Louhintateknikka" oppikirjoihin, joiden mukaisesti on suoraan ennustettavissa ne vauriot joita esim. Kotkassa edellisen putken tasaus- ja täyttömateriaalin louhinnan seurauksena kiinteistöille oli ja on.

Kotkassa 05.06.2013

06.06.2013

Uudenmaan ELY-keskus
Asemapäällikönkatu 14
00520 Helsinki

Mielipide/Lausunto Nordstream -laajennushankkeeseen.

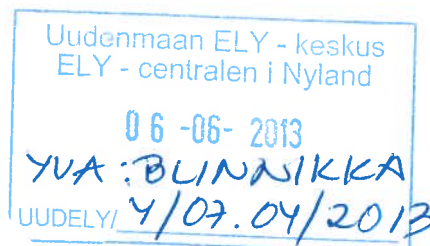
Laajennushanke on sinällensä hyväksyttävissä, mutta lupaa myönnettäessä tulisi seuraavat asiat huomioida (alla osin historiaa Nordstreamin ensimmäisestä hankkeesta ja sen seurauksista) ja **kirjata ehdottomasti lupaehtoihin:**

- Rudus Oy osallistui hankkeeseen varsin mittavissa määrin suorittamalla kallion louhintaa ja murskausta Kotkan Rajavuorilla. Välillisesti tämä hanke aiheutti kohtuuttomia häiriöitä (melu, värinä, pöly. Lukuisia vaaratilanteita ylisuurien räjäytyksien vuoksi) lähialueiden asukkaille ja myöskin erinäisiä vaurioita lähialueiden rakennuksille. Tällä hetkellä 4:llä taloudella oikeusmenettely meneillään Rudus Oy:n tominnan vuoksi.
- Rudus Oy:lle myönsi ympäristöluvan Kotkan Ympäristölautakunta. Lupaa myönnettäessä ei huomioutu riittävästi lähialueiden asukkaiden huomautuksia mitä luvassa pitäisi olla kirjattuna. Luvan saatuaan, Rudus Oy on rikkonut useita Suomen lakeja ja EU-direktiivejä, mm. räjähdysainelaki (390/2005) on jäänyt huomioimatta lupaa myönnettäessä. Samoin Ympäristönsuojelulakia (4.2.2000/86) ei ole noudatettu.
- Paikallisten viranomaisten lupien myöntäminen aivan liian leväperäistä, eikä lupaehtojen toteutumista valvota riittävästi. Asukkaille jää selkeästi se kuva, että valvonta puuttuu lähes kokonaan, koska lukuisista valituksista huolimatta mikään ei muutu. Kotkan Ympäristölautakunta myönsi luvan Rudukselle 11.11.2010 ja lupa myönnettiin puutteellisin ja väärin perustein.
- Uusien kaasuputkien alle ja päälle ajettava kiviainesmurska tehtävä ehdottomasti ns. sivukivestä, jota löytyy lähialueilta aivan riittävästi. Hyvä esimerkki löytyy Ylämaalta. Sivukiviröykkiöt/-vuoret näkyvät pitkälle merelle asti. Tällä tavalla ei saa Suomen kaunista luontoa raiskata vaan se on pyrittävä jättämään tuleville sukupolville mahdollisimman hyvässä kunnossa. Miksi räjäytellä neitseellistä kalliota, kun sivukivi täyttää kohta joka niemen ja notkelman?
- Kaikki räjähdysaineet sisältävät typpeä/nitratteja, jotka pilaavat pohjavesiä ja vesistöjä. Jo olemassaolevan sivukiven murskaamisella voidaan suojella myös vesistöjä. Toinen etu tästä olisi esim. Ylämaan ja muiden Etelä-Suomen luohinta-alueiden ennallistamisen aloittaminen.
- Lupaehtoihin selkeät vastuurajat; Nordstream viimekädessä vastuussa myös kaikkien alihankkijoidensa/urakkaan osallistuvien toiminnasta.
- Lupia myöntäville viranomaisille ja valvonnasta vastuussa oleville viranomaisille velvoite todellakin valvoa, että lupaehtoja noudatetaan. Jos lupaehtoja ei noudateta, mahdollisuus perua lupa/luvut niiltä, jotka niitä eivät noudata. Sanktiot myös valvovalle/valvoville viranomaiselle/viranomaisille jos eivät hoida työtään asianmukaisesti.
- Ensimmäisen vaiheen aikana sallitut melurajat ylittyivät jopa 1,2 km:n etäisyydellä, kun lähimmät asunnot sijaitsevat noin 300 m:n etäisyydellä Rudus Oy:n räjäytystyömaalta.

Kotkassa 6. kesäkuuta 2013

(02.00)

UUDENMAAN ELY-KESKUKSELLE

Asia: Lausuma / mielipide ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja siihen liittyvästä arviointisuunnitelmasta; Nord Stream laajennushanke; tarkoitus rakentaa olevan kaasuputkiparin lisäksi, linjakaistaa laventaen ja osin siitä poiketen enintään kaksi Venäjän – Saksan välistä merenalaista kaasuputkea Suomen talousvyöhykkeellä sekä osin (tässä lausunnossa käsiteltyihin ja kansainvälisessä YVA:ssa käsiteltäviin asioihin vaikuttavana) myös talousvyöhykkeen ulkopuolella; määräaika lausuman jättämiselle Uudenmaan ELY-keskukseen on 6.6.2013.

Lausuman / mielipiteen esittäjä:

Suomen Ammattikalastajaliitto ry, Helsinki
kim.jordas@sakl.fi

Saaristomeren Ammattikalastajat ry, Turku
 c/o sihteeri Heikki Jalas; tämän kirjelmän laatija

Suomenlahden Ammattikalastajat ry, Salo
seppo.partanen@starfish.fi

(Jäljempänä "Ammattikalastajat".)

Lausuman antajien asiamies:

Asianajaja Heikki Jalas
 Asianajotoimisto Heikki Jalas Oy
 Yliopistonkatu 11 a B 19
 20100 Turku
 Puh. 02-2519 400

(02.00)

Hakija: Fax 02-2518 840
aatsto.jalas@pp.inet.fi
Nord Stream AG, Sveitsi

Osoite: Nord Stream AG, Grafenauenweg 2, 6302 Zug, Schweiz

Yhteysyritys ja -henkilö Suomessa: '
Ramboll Finland Oy

Tore Granskog; sähköpostiosoite: tore.granskog@ramboll.fi

Yhteysviranomainen:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki
Puh: 029 502100
Fax. 09-61500829
Yhteyshenkilö: Päivi Blinnikka puh: 029 5021377

Lausuma / mielipide:

Ammattikalastajat katsovat, että ympäristövaikutusten arviointiohjelma ja siihen liittyvä arviointisuunnitelma ovat puutteellisia ja, että ne eivät riittävästi kata kysymystä uuden kaasuputkihankkeen vaikutuksista ammattikalastusintresseihin, uusien putkien sijainnin merkityksestä kalastustoimintojen suhteen sekä kaasuputken vaikutusmekanismien sekä suunnitellun putkiparin ja olemassa olevan putkilinjan yhteisvaikutusten selvittämistä näiden kalastusintressien osalta. Kysymysten lähestymiskulman tulisi olla sama kuin hakijan aikaisemmassa kaasuputkihankkeessa, jonka YVA alkoi kirjelmien vaihdolla vuoden 2007 tammikuussa (käytännössä vuoden 2006 lopulla).

Kaistojen lavenemisen ja eriytymisen aiheuttamalla em. yhteisvaikutuksella on keskeinen ja samalla kumulatiivinen merkitys.

Hakija – ainakin tässä vaiheessa ilmoitettuna – Nord Stream AG on pääosin katsonut, ettei uudesta kaasuputkiparista, jossa yksittäisen putken halkaisija on noin 140 cm – putkien asettuessa vaihtelevalle etäisyydelle toisistaan ja aikaisemmasta putkilinjasta; putkilinjan pituuden ollessa Venäjän Säkijärveltä Saksan Greifswaldiin (Lubmin'iin) noin 1.200 km, josta Suomen talousvyöhykkeellä on nyt noin 370 km – olisi juuri haittaa ammattikalastukselle. Käytännössä tilanne on toinen; kaistan leveneminen ja uusien putkiparien loittooneminen toisistaan moninkertaistaa troolikalastukselle aiheutuvan jatkuvan haitan (ylitys- ja varomistoimet sekä niistä aiheutuva pyynnin estyminen / hidastuminen ja saaliin tai sen osan menettäminen) ja merkitsee useiden alueiden käymisen troolikalastukseen kokonaan kelpaamattomaksi (mm. eräät aikaisemmassa hankkeessa läpikäytyt kapeikkoalueet).

Uusi putkipari lisää lineaarisesti (jopa enemmän) sitä merkityksellistä vaaraa, joka liittyy ns. "hooking-ilmion" riskiin ts. trooli tai muu vedettävä pyydys tai kalastukseen liittyvä laite tarttuu kiinni putkeen tai sen tukirakenteisiin.

Tällaisissa tilanteissa on mm. Pohjanmerellä menetetty – kalastusalueen kaatuessa ja upotessa – useita ihmishenkiä (mm. "Westhafen-tapaus").

Yhteisesti hakijan kanssa on jo aikaisemmin todettu, ettei lääke vaarojen torjuntaan voi missään tapauksessa olla kalastuskielto putkialueella (mikä ohjelman sivulla 97 täysin yksipuolisena toimenä jo mainitaan), vaan muut putken rakenteissa ja mahdollisesti käytännöissä huomioitavat toimintatavat.

Ohjelmassa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa ennakoituun hakijan teoreettiseen / mahdolliseen vaihdokseen liittyen ammattikalastajat toteavat, että kysymys ei voi olla hakemuksen automaattisesta jatkumisesta minkään tahon osalta, koska näin merkittävässä ja myös laajoja kansainvälisiä ulottuvuuksia omaavassa hankkeessa myös hakijan substanssilla on suuri merkitys.

Ammattikalastajat katsovat siis, että uudesta putkiparista ja niiden rakennustyöstä on moninaista haittaa ammattikalastukselle, eikä tämän haitan laajuuteen ja syntymekanismiin vaikuttaviin tekijöihin ole arviointiohjelmassa ja –suunnitelmassa vielä riittävästi paneuduttu kuin eräillä muodollisilla maininnoilla. Ajantasaista tietoa kalastuksesta ko. alueella on käytännössä saatavissa erityisesti ammattikalastajajärjestöiltä ja jossakin määrin myös läheisesti ammattikalastukseen liittyviltä julkisyhteisöiltä (mm. ELY-keskuksen kalatalousvastuualueet).

Näitä tavoitteita edesauttaisi mikäli hakija edelleen ilmoittaisi aikaisemman linjan mukaisesti peittävänsä putken merenpohjaan Suomen talousvyöhykkeellä olevalta matkalta noin 30 %:n osalta, niissä kohdin, missä hakijan omat intressit vaativat peittämistä (maihintulokohdat ja varsinaisiin kulkuväyliin liittyvät riskit; mutta myös kalastukseen vaikuttavilta osin).

Ammattikalastajat katsovat, että putki tulee käytännössä peittää koko Suomen talousvyöhykkeen alueella ja lisäksi niillä alueilla Suomen

talousvyöhykkeen ulkopuolella, missä suomalaiset ammattikalastajat harjoittavat pohjatroulausta.

Uudella putkilinjalla sitä leikkaavat pohjatroulivedot eivät ole lainkaan mahdollisia. Sama vaikeus koskee myös välivesitroulausta, jossa siinäkin on tarpeen välillä kalastaa pohjan läheisesti.

Troulaus tapahtuu yhden tai poikkeuksellisesti kahden aluksen vetämällä, pohjaa myöten kulkevalla pyydyksellä, johon olennaisena osana kuuluu suuret, joissakin tapauksissa jopa yli kaksi metriä halkaisijaltaan olevat teräksiset, pallopinnan segmentin muotoiset "leijat", jotka levittävät pyydyksen pyyntiasentoon – useita satoja metrejä leveäksi, jopa leveämmäksikin.

Pohjatroulausta harjoitetaan suomalaisten ammattikalastajien toimesta myös Suomen talousalueen ulkopuolella, joten putkihankkeen haittavaikutukset eivät kohdistu yksinomaan toimintaan talousalueella.

Edelleen arviointiohjelmassa ja -suunnitelmassa olisi tullut esittää ne hakijan toimenpiteet, joilla torjutaan putkien muodostama totaalinen este pohjatroulaukselle laajalla alueella.

Ei ole mitenkään mahdollista, että pohjatrouli ajettaisiin ylös putkien kohdalla ja taas laskettaisiin alas niiden ylittämisen jälkeen. Tämä aiheuttaisi erittäin laajan "hukka-alueen" – itse asiassa se tekee kalastuksen teknisesti mahdottomaksi.

Pohjatrouliin kuuluu edellä mainittujen leijojen lisäksi troomin puoleisessa päässä olevat, lisäpainotukseen ja toisaalta lujuuden varmistamiseen tarkoitetut kettingit tai paksut vaijerit.

Troolialusten teho voi olla normaalioloissa yli 700 kw – poikkeustapauksissa ylikin. Toisaalta putken painotus pitää sen pohjassa vain verraten vähäisellä määrällä sen nostovoiman voittaen.

Vaaraa aiheutuu lähes samalla tavalla myös välivesitroolauksen osalta.

On siis mahdotonta, että ammattikalastus ylimalkaan ja sen myötä pohjatroolin vetäminen kiellettäisiin putkialueilla. Tämä toiminta on ollut olemassa jo kauan ennen putkisuunnitelmaa.

Edelliseen liittyy esimerkiksi se, että kansainvälisissä valokaapelihankkeissa, jotka ovat ulottuvuuksiltaan ja vaikutuksiltaan varsin vaatimattomia verrattuna tähän kahden, suurihalkaisijaisen putken käsittämään hankkeeseen, on kalastusvahinko ratkaistu siten, että kaapelin omistaja kantaa riskin sen vahingoittumisesta. Merelle ei pidä luoda uutta etuoikeutettujen luokkaa, vielä vähemmän aikaprioriteetin vastaisesti.

Tietoja Suomen talousalueella tapahtuvasta, ja toisaalta suomalaisten ammattikalastajien kansainvälisellä vesialueella putkilinjalla ja sen tuntumassa harjoittamasta ammattikalastuksesta, sen muodoista ja tekniikasta on saatavissa Suomen Ammattikalastajaliitosta (alussa mainitulla sähköpostiosoitteella ja muilla yhteystiedoilla).

Näiden tietojen pohjalta hakija voi arviointiselostuksen kokoamiseen mennessä esittää ratkaisunsa ammattikalastukselle aiheutuvien esteiden ja haittojen poistamiseksi.

Ammattikalastajien mielestä oikea ratkaisu on edelleenkin putkien riittävä upottaminen pohjan maaperään kaikilla niillä alueilla, missä troolausta harjoitetaan.

Kun toisaalta putki tulee jo muista syistä upotettavaksi merialueen pohjaan ohjeellisten laivaväylien kohdalla, koskee upotustarve käytännössä hyvin todennäköisesti koko Suomen talousaluetta ja kansainvälisillä vesillä niiltä osin, missä suomalaiset ammattikalastajat harjoittavat troolaustoimintaa.

Niiden alueiden, joissa putken upotustarve on välttämätön, mahdollisuuden tarkka selvittäminen yhteistyössä Suomen Ammattikalastajaliiton kanssa on selkeästi myös hakijan etu.

Muita viranomaisia ja julkisyhteisöjä, joista on apua kalastusolojen selvittämisessä putkialueella, ovat alueellisten TE-keskusten kalatalousvastuualueet sekä niin ikään alueelliset kalatalouskeskukset ja niiden toimihenkilöt. Todettakoon lisäksi, että koko troolikalastus – ohjelmassakin sivuilla 96-97 todetuin tavoin – on maa- ja metsätalousministeriön satelliittiseurannassa ja vetolinjoista on saatavissa kuvat niiden todenmukaisuuden osoittamiseksi.

Hakija valitsee pitkälti, mitä se toimenpiteistä esittää arviointiohjelmassaan ja arviointisuunnitelmassaan. Sen toteaminen, ettei hankkeesta ole juuri haittaa ammattikalastukselle, on kuitenkin ilman muuta virheellistä.

Hakija valitsee myöskin sen, mitkä vaihtoehdot se ottaa – ns. 0-vaihtoehdon lisäksi – esille vertailtavaksi arviointiohjelmassa ja -suunnitelmassa. Kuitenkin kalastajat jäivät – näin merkittävässä ympäristöhankkeessa – kaipaamaan vielä perustellumpaa näkemystä siihen, miksi toinen putkilinja on vallitsevassa maailmanlaajuisessa energiatilanteessa (esim. liuskekaasun tuleva merkitys myös Euroopassa – sen jo toteutuneen kansainvälisen merkityksen lisäksi) Voidaan edelleen myös kysyä, miksi uutta kaasuputkiyhteyttä rakennettaessa ei käytetä hyväksi esimerkiksi Baltian maiden ja Valko-Venäjän alueella jo olevia merkittäviä ”kaasuputkilinjakatuja”, joita käyttämällä uusia ympäristövaikutuksia ei syntyisi juuri lainkaan. Merta kuormitetaan jo monista – vaihtoehdottomista syistä tarpeeksi.

Se peruste, että merenalaisessa putkessa voidaan käyttää yli kahdensadan barin painetta, ja ettei siinä tämän vuoksi tarvita paineenkorotusasemia, ei kalastajien mielestä ole riittävä perustelu. Valinnalla voi olla tietty taloudellinen peruste, mutta vaikutelma on, että putki näin Itämereen

rakennettuna kustannuksiltaan ja haitoiltaan kuluttaa tämän saavutettavan "hyödyn" moninkertaisesti – kun sen kaikki vaikutukset otetaan huomioon.

Kalastajat ovat tietoisia siitä, ettei hakijaa voida pakottaa ottamaan vertailuun tätä varsin luonnollista vaihtoehtoa, mutta sen alun pitäen tapahtuvasta poisjättämisestä tulisi näkyä selvästi mm. yksityiskohtaisempien, haittojen minimointia koskevien ehtojen osalta.

Valintaa voinee myös pohdiskella eräänä pitkän tähtäimen skenaariona Itämeren rantamaiden olojen kehityksestä.

Em. suhteessa etuna mainittu putken korkea paine merkitsee toisaalta myös mahdollisia riskejä. Vahinkotilanteessa, mikäli putkeen (putkiin) syntyisi repeämä, paineen purkautuminen 1.200 kilometrin putkessa merkitsisi runsasta ja vaarallista kaasuvuotoa merellä ennen kuin syöttö keskeytettäisiin ja paine olisi alentunut tasolle, jossa kaasun purkautuminen ei enää olisi merkittävää. Alusten tai veneiden koneistojen kipinät riittävät tällaisessa tilanteessa aiheuttamaan erittäin kohtalokkaat seuraukset. Näitä asioita tulisi huolellisesti harkita. Näin suurivolyymisella mahdollisella "kaasukuplalla" on veneluokan alusten osalta myös merkitystä meriveden pinnan kantovoimaan (vrt. luonnonkaasukuplat).

Ammattikalastajien tarkoituksena ei ole sellaisenaan vaikeuttaa hankkeen toteuttamista, mutta he edellyttävät, että kaikki edellä mainitut ja muut esille tulevat suomalaisten ammattikalastajien intresseihin liittyvät näkökohdat otetaan hankkeessa tarkoin huomioon ja niistä huolehditaan siten, että alueella vallitseva tilanne ei heidän osaltaan missään suhteessa muutu huonommaksi. Parhaiten tilannetta voidaan korjata tiiviillä yhteydenpidolla ammattikalastajatahoon. Kokemukset vuorovaikutuksesta edellisessä putkihankkeessa olivat sinällään pääsääntöisesti hyviä.

Kalastajat kiinnittävät vielä huomiota seuraaviin yksittäisiin näkökohtiin:

- Toteutuneen, Nord Stream I-hankkeen osalta miellettiin kalastajataholla ainakin siinä vaiheessa, kun putkiparin linjauksesta, rakenteista ja vaikutuksista kalastuskäytäntöihin keskusteltiin siten, ettei haitallisia putkia tule alueelle lisää, eikä sen läheisyyteen. Nyt kysymyksessä olevasta lisähankkeesta kalastajat saivat itse asiassa tietoa vasta putkiparin tultua jo käytännössä lähes kokonaan lasketuksi – tosin ilmeisesti eräiden ensimmäisten ulkopuolisten joukossa. Tiedolla ei kuitenkaan voinut olla mitään merkitystä suhtautumiseen ensimmäiseen vaiheeseen eikä erityisesti käytäessä ohjeellisia keskusteluja / ajatusten vaihtoa kalastuskäytännöistä ensimmäisen putkilinjan alueella. Juuri viimeksi mainittuun aspektiin uusi putkipari tuo yhtä suuren ongelman. Ongelma on alueella sekä kaikkia troolialueita koskeva että erityisesti eräissä Suomenlahden merenalaisissa ”laaksotasanteissa”, joissa yksi putkilinja aiheutti suuria sopeutusvaikeuksia ja riskitekijöitä, joista tuolloin tiedossa olevilla ja vallinneilla premisseillä kuitenkin päästiin yhteisymmärrykseen. Uusi putkipari linjauksineen avaa erityisesti tämän tilanteen täysin toisenlaisena ja samalla ongelmatasoltaan moninkertaisena.
- Kuten edellä on todettu, satelliittivalvontatiedoilla on tietty merkitys kalastustapahtumien kannalta. Vastoin ohjelmassa (s. 97 4. kpl lopussa) väitettyä, ei kuitenkaan voida sanoa, että satelliittivalvontatiedosta olisi nähtävissä, ”onko kalastuslaivasto joutunut muuttamaan kalastustapaansa putkilinjan rakentamisen ja käytön aikana”. Näitä troolauslinjamuutoksia on nimittäin – kuten osapuolten välisissä keskusteluissakin on todettu ja suoranaisesti asetettu tavoitteeksi – pyritty mahdollisuuksien mukaan välttämään. AIS-rekisteritiedot eivät kuitenkaan osoita sitä olennaisinta seikkaa, että kalastusta putkilinjan yli suoritettaessa on puhtaasti käytännön syistä aina ja vaarallisissa kohdissa enemmän ennakoiden ollut pakko muuttaa troolin syvyyttä ja kulutapaa siitä huolimatta, että kalastuslinja on pysynyt suurin piirtein samana. Tällöin on menetetty sekä saalista että aikaa. Menetyksen prosentuaalinen osuus on

troolilinjan laatuun ja juuri tuon kohdan saalisantisuuteen nähden ollut usein hyvin merkittävä. Nyt tuo menetys moninkertaistuisi, kun putkilinjoja tulee lisää toiminnan kannalta huonosti sopivalle etäisyydelle – ja joka tapauksessa haittaa, useimmiten myös vaaraa tuottaen.

Osapuolten kesken on ensimmäisen putkihankkeen osalta sinällään sovittu, että putkilinja itsessään kestää troolin leijojen kosketuksen (paino saattaa nousta 2,5 tonniin liike-energian merkityksellä lisätynä). Ongelma ja riski on näin siirtynyt käytännössä kalastajalle ja tähän seikkaan liittyvistä järjestelyistä (työn vaikeutuminen yhden putkilinjan vuoksi ja siihen liittyvät vaarat ja vaarojen välttämisen aiheuttamat hidastumis- ym. kustannukset) osapuolet ovat sopineet. Tämä sopimus ei tietenkään miltään osin kata nyt kysymyksessä olevia haittoja ja vahinkoja, jotka uusi putkilinja paikoin saattaa sijainnistaan riippuen kumuloida myös 100 %:iksi.

On tietysti hyvä, että näitä kysymyksiä ohjelman mukaisesti pyritään selvittämään kyselylomakkeilla jne. Kokemusperäisesti kalastajajärjestöjen myötävaikutus on jo pelkän koordinaation kannalta välttämätön.

Todettakoon samalla, että tässä vaiheessa Suomen Ammattikalastajaliitto edustaa alueella kalastavia jäseniä yleisellä tasolla. Lupamenettelyssä tai jo YVA-selostusvaiheessa tullaan toimimaan kalastajakohtaisin edustuksin ja valtakirjoin.

- Eräänä yksityiskohtana jo tässä vaiheessa esitetään, että putkilinjalle sattuvan sotamateriaalin suhteen pyrittäisiin noudattamaan toisenlaista käytäntöä kuin aikaisemman putkilinjan osalta tapahtui. Edellä olevat järjestöt ovat yksityiskohtaisesti ja perustellusti selvityksin esittäneet sen, että esimerkiksi trotyyliräjähteistä merimiinojen tuhoaminen räjäyttämällä ne tuhoamispanoksella on

kuluneeseen aikaan nähden tarpeetonta. Yhdessäkään tapauksessa miinan trotyyli / TNT tai vastaava räjähdysaine ei ole enää räjähtänyt, mutta sen sijaan levinnyt pieninä partikkeleina meriveteen. Näin, ilman räjähdysyhteydessä tapahtuvaa prosessia, levitessään mm. trotyyli sisältää todistetusti vaarallisia hermomyrkkijä, joilla on vaikutuksia myös perintötekijöihin. Tuhoaminen on räjäyttämällä kalliimpaa ja ympäristövaikutuksiltaan huonompaa. Tämän vuoksi hakijan tulisi harkita miinojen jäännösten turvallista siirtämistä riittävälle etäisyydelle mahdollisesta putkilinjasta. Tällaista menettelyä ei tulisi katsoa vaarallisen jätteen uudelleensijoittamiseksi mereen, koska tosiasiallisesti ei tästä ole kysymys. Todettakoon, että tämä vaihtoehto on "käväissyt" esillä myös maan parhaiden miina-asiantuntijoiden haastatteluissa ja lausunnoissa.

- Putkilinjan suunnittelussa näyttäisi olevan lähtökohtana, että paineen vähittäisen alenemisen vuoksi putken seinämävahvuus olisi pienempi eteläistä Itämeren lähestyttäessä. Tämä ei ole välttämättä kalastukseen liittyvä kysymys, mutta turvallisuuskysymyksen ja mahdollisten häiriöskenaarioiden kannalta putken seinämävahvuus olisi pidettävä koko matkalla pohjoiselle osalle ilmoitetussa 34,4 mm:ssä. On muistettava, että jokin häiriö putken Greifswalder Boddenin puoleisessa rantautumispaässä, voi saada aikaan putkeen täyden paineen myös sen eteläisellä puoliskolla tai osalla tätä.

Vastaväite saattaa olla, että asia on tarkoin harkittu. Näin on tapahtunut monen muunkin onnettomuuteen johtaneen tapahtumakulun yhteydessä inhimillisen kokemuksen mukaan.

- Ammattikalastajat katsovat myös, että hakijan tulee esittää perusteellinen, selkeä ja toteutuskelpoinen (taloudellisine varmistuksineen) suunnitelma tämänkin putkilinjan ennallistamisesta sen elinkaaren päätyttyä n. 50 vuoden kuluttua. 50 vuotta on ympäristöasioissa lyhyt aika – jopa jokin hakemusasia itsessään saattaa kaikkine jälkiprosesseineen "elää" tällaisen ajan. Ei voida

ajatella, että Itämereen sijoitettaisiin suunnitellusti terästä ja betonia tällainen määrä, hallitsematta ennallistamistoimia. On kokonaan eri asia, kun mereen uppoaa aluksia onnettomuuden seurauksena taikka sinne joutuu sotatarvikkeita sotatilan ja sen jälkiseurausten aiheuttamista syistä.

- Ohjelma vaikuttaa myös ennenaikaiselta siinä suhteessa, että oheisaineistosta ilmenee, että hakija ei vielä varmuudella ole päättänyt suunnitelmansa mukaisesta putkiluvusta.

Turussa 6. päivänä kesäkuuta 2013

Heikki Jalas

asianajaja, Turku

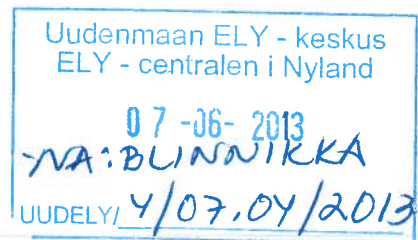
Suomen Ammattikalastajaliitto ry:n ja Saaristomerren Ammattikalastajat ry:n asiamiehenä

Hei,

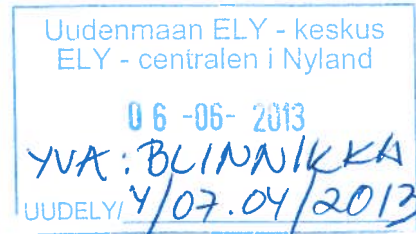
Meillä ei ollut mitään olennaista korjattavaa eilen lähetettyyn kirjelmään. Kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, että silakka- ja kilohailikiintiöt ovat muuttaneet alueen kalastusta oleellisesti (nykyään ei synny johdonmukaista saalishistoriaa ja vetolinjoja satelliittivalvonnassa). Tilanne voi kuitenkin olla täysin toinen muutaman vuoden kuluttua.

Terveisin,

Heikki Jalas
asianajaja, Turku
SAKL ry:n asiamiehenä

6.6.2013

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viitaten kuulutukseenne nettisivuillanne

Lausunto Nord Streamin laajennuksen yva-ohjelmasta

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa tässä vaiheessa seuraavaa.

Yva-ohjelma on varsin hyvä. Siinä on voitu hyödyntää ensimmäisen yvan tuloksia. Parannuksia viime kertaan on muun muassa hankekonaisuuden rajaamisessa ja vedenalaisessa melussa, joka pitää selvittää sekä rakentamisen että käytön ajalta.

Hankekonaisuus

Edistystä on, että maalla tapahtuvia toimintoja on otettu mukaan enemmän hankekonaisuuteen kuin viimeksi, varsinkin Kotkan ja Hangon satamissa.

Ongelma on, että vieläkin hankkeen tarvitsemaa maa-ainesten ottoa ja sen vaihtoehtoja ei ole tässäkään yvassa mukana. Viimeksi hanke lisäsi painetta varsinkin Kotkan seudun kivilouhimoihin, ja se näkyi myös alueen louhimoiden ympäristöongelmista saamassamme yleisöpalautteessa. Erityisesti pitäisi pohtia esimerkiksi Virolahden kivenottamoiden sivukiven hyödyntämismahdollisuuksia.

Vaihtoehdot

Avainkysymys on se, tarvitaanko toista putkea todella vai ei. Toisen putken tarvetta on syytä avata selostuksessa paremmin.

On hyvä, että Porkkalan edustalla on kaksi vaihtoehtoa, pohjoinen ja eteläinen. Sandkallanista tulisi tehdä Natura-selvityskin.

Satamien melu

Satamissa tapahtuvan lastaustoiminnan melussa on selvitettävä myös tapahtuisiko lastausta öisin ja sen suhde satamien ympäristölupien päivitystarpeeseen. Yvassa tulisi selvittää, miten putket voisi viedä laskualukselle lastaamattaa yöllä.

Kansainvälinen yva

Hankekokonaisuuden suurin ongelma on putken reitti Venäjällä Suomenlahden kaakkoisrannalla. Se menisi arvokkaan luontoalueen läpi. Sen kiertämistä (esimerkiksi läheisen teollisuusalueen kautta) tai – ellei kierto onnistu – ekologiaa kompensatioita pitää erityisesti selvittää. Tämä on keskeinen kysymys hankkeen yleisen hyväksyttävyyden kannalta.

Myös venäläisten järjestöjen kuulemiseen pitää panostaa.

Lisätietoja

- puheenjohtaja Pertti Sundqvist, puhelin 050 432 8281, pertti.sundqvist@sll.fi
- luonnonsuojeluasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi

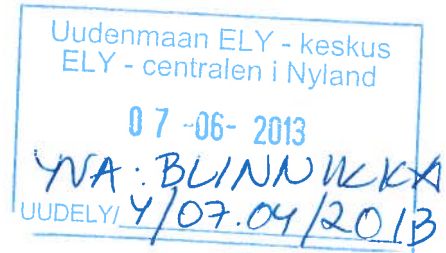
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Pertti Sundqvist
puheenjohtaja

Tapani Veistola
luonnonsuojeluasiantuntija

Kymäläinen Pirkko

Lähtettäjä:
 Lähetetty: 7. kesäkuuta 2013 0:01
 Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
 Aihe: nord strem putkiprojekti

Kotkan kaasuputkitehtaan toiminta

Itämeren ensimmäisen kaasuputkijoniston putkista noin puolet pinnoitettiin Kotkan Mussalossa, Eupec Pipecoatings Finland oy:n toimesta. Tehtaan työntekijöihin sovellettiin Teknologiateollisuuden työehtosopimusta.

Tehtaan työvoimasta kaikki tuotantotyöntekijät palkattiin henkilöstövuokrausfirmaan Dinamet Oy ja vuokrattiin sitten tehtaalte, yli 150 henkilöä. Tällä toimenpiteellä heikennettiin työntekijöiden työsuhteita ja oikeusturvaa.

Neuvottelut ja sovitteluyritys joulukuun 2009 työsuhteen päättymisestä kuuden ammattiliittoihin kuuluvan työntekijän kohdalla eivät aikanaan tuottaneet tulosta. Dinamet Oy hylkäsi korvausvaatimukset ja katsoi toimineensa oikein. Metallityöväen Liitto ry vei tapaukset oikeuteen ja Kouvolan hovioikeus myöhemmin tuomitsi jokaisen kohdalla Dinamet Oy:n korvauksiin laittomista työsuhteen päättämistä. Kyse oli työsuhteen määräaikaisuuden perusteista.

Ongelmia esiintyi lisäksi mm. työterveyshuollon järjestämisessä, työturvallisuudessa, työhyvinvoinnissa, loma-oikeuksissa ja vapaan ammattiyhdistystoiminnan harjoittamisessa. Vuokrafirmaan oli vaikeuksia saada luottamusmies valittua ja lain vaatimaa työsuojeluorganisaatiota ja työsuojeluvaltuutettua.

Työsuhteiden päättymisten lisäksi avoimina alkuvaiheessa olivat tes:n mukaisten arkipyhäkorvausten ja syksyn 2009 lomarahakertymän korvaaminen vuokratyöntekijöille joiden työsuhte kaikilta teknisesti katkaistiin vuodenvaihteessa yli 2 viikoksi. Tähän väliin osui mm. 4 korvattavaa arkipyhää. Nämä asiat sittemmin jatkossa ammattiliiton vaatimuksesta korjattiin.

EDESSÄ OLEVAT ASIAT/KYSYMYKSET

On poikkeuksellista, että erittäin nopealla aikataululla aloitetaan tehdastuotanto ja palkataan parisensataa ihmistä sitä pyörittämään. Siksi olisi toiminnasta vastaavan yrityksen kannalta hyödyllistä olla jo alkuvaiheessa yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa ja sopia pelisäännöistä.

Kulttuurierot tuovat omat haasteensa henkilötasolla. Painotankin suomen lain ja moraalin tärkeyttä ollessani yhteyshenkilönä ja työsuojeluvaltuutettuna pinnoitetehtaalte. Työvoima oli suhteellisen nuorta eikä osannut/tiennyt oikeuksistaan...he oli todella koetuksilla päivittäin.

Itsetarkoituksellisesti vuokratyövoiman käyttöä ei ole tarve vastustaa, mutta on vältettävä tilanne, jossa vuokratyövoiman käytöstä syntyy kanava työehtojen ja -olojen heikentämiseksi.

Työvoiman saanti Kotkassa onnistui viime kerralla. Putkitehtaan toiminta kuitenkin sai negatiivista julkisuutta työolojensa takia paikallisissa tiedotusvälineissä. Asioiden ennakkoinnilla ja sopimisella tällaiset ongelmat ovat vältettävissä, tai ainakin vähennettävissä. Yhteistyöllä tehtaan toiminta saadaan sujuvammaksi, turvallisemmaksi ja samalla myös tuottavammaksi.

Kotkassa on tieto taito tallella ja odotankin positiivisin mielin jotta tuotanto Kotkassa saataisiin alulle.

YVA päätöksen piiriin kuuluu ihmiset ja ympäristö(2008).Kohteliaimmin pyydän ottamaan huomioon edellä mainitut asiat jotta saataisiin myös pinnoitetehdas YVA päätöksen piiriin .Tällä tavoin turvaisimme työntekijöiden hyvinvoinnin ja oikeudet .Se selkeyttäisi myös vastuunjakoa.